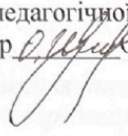

СХВАЛЕНО
Педагогічною радою КЗ
«Вінницький ліцей №4
ім. Д.І. Менделєєва»
Протокол № 1 від 30.08. 2023
Голова педагогічної ради
Директор О.Й.Важова

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказом директора КЗ
«Вінницький ліцей №4
ім. Д.І. Менделєєва»
від 31.08.2023 №

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

комунального закладу «Вінницький ліцей №4

ім. Д.І.Менделєєва»

на 2023-2024 навчальний рік

(початкова школа)

з українською мовою навчання

з 5 денним робочим тижнем

**м. Вінниця
2023**

Освітня програма школи I ступеня комунального закладу «Вінницький ліцей №4 ім. Д.І.Менделєєва»

сформована на основі Типових освітніх програм закладів загальної середньої освіти I-III ступенів, постанови Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 (зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 р. № 688, наказом МОН від 12.08.2022 № 743-22, наказу МОН України від 03.06.2022 №521), наказу МОН України від 21.03.2018 № 268 *«Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2-х класів закладів загальної середньої освіти»* (типова освітня програма під керівництвом Шияна Р.Б.), наказу Міністерства освіти і науки України від 08.10.2019 року № 1272 *«Про затвердження типових освітніх програм для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти»*, наказу Міністерства освіти і науки України від 08.10.2019 року № 1273 *«Про затвердження типових освітніх програм для 3-4 класів закладів загальної середньої освіти»*, листа Міністерства освіти та науки України № 1/9-188 від 07.04.2021 року *«Щодо освітніх програм»*, наказу Міністерства освіти і науки України від 03.02.2021 року № 140 *«Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 02.11.2016 року №1319 та визнання такими, що втратили чинність, деяких наказів Міністерства освіти і науки України»*, листа Державної служби якості освіти України від 06.08.2020 № 01/01-23/929 *«Щодо результатів експертизи освітньої програми «Інтелект України»*, листа Державної служби якості освіти від 22.09.2020 № 01/01-23/1115 окремої інтегрованої освітньої системи А.Д. Цимбалару *«Світ чекає крилатих»*, що відповідає Державному стандарту початкової освіти, листів Інституту модернізації змісту освіти від 24.12.2019 № 22.1/12-Г-1203 (протокол №13 від 05.12.2019 р.), від 20.11.2020 № 22.1/12-Г-951.

Освітня програма вводиться в дію з 2022-2023 н.р., передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Освітня програма закладу та перелік освітніх компонентів оприлюднюються на веб-сайті закладу (<https://sch4.edu.vn.ua/>).

Кількість учнів початкової школи - 490 учнів, 16 класів.

Структура, логіка та зміст освітніх програм відповідає Типовим навчальним планам, затвердженим наказами Міністерства освіти і науки України:

- для *1-А* клас – за типовими навчальними планами, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. № 87 (зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 р. № 688) (додаток до Державного додатку 12, таблиця 1), наказу Міністерства освіти і науки України від 08.10.2019 року № 1272 *«Про затвердження типових освітніх програм для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти»*, відповідно наказу Міністерства освіти і науки України від 21.03.2018 р. № 268 *«Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2-х класів закладів загальної середньої освіти»*, за Типовою освітньою програмою

початкової освіти під керівництвом Шияна Р.Б., з використанням технологій навчання «Розумники» (SMART KIDS).

- для **1-Б** класу – за типовими навчальними планами, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. № 87 (зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 р. № 688) (додаток до Державного додатку 12, таблиця 1), наказу Міністерства освіти і науки України від 08.10.2019 року № 1272 *«Про затвердження типових освітніх програм для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти»*, відповідно наказу Міністерства освіти і науки України від 21.03.2018 р. № 268 *«Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2-х класів закладів загальної середньої освіти»*, за Типовою освітньою програмою початкової освіти під керівництвом Шияна Р.Б.
- для **1-В** класу – за типовим навчальним планом, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 29.04.2021 №483 *«Про реалізацію інноваційного освітнього проекту всеукраїнського рівня за темою «Впровадження в освітній процес педагогічної технології «Росток» в умовах реалізації Державного стандарту базової середньої освіти»* на травень 2021-листопад 2027 роки, схваленим науково-методичною радою Міністерства освіти і науки від 08.04.2021 року (протокол №2).
- для **1-І** класу - за Типовими навчальними планами, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки України від 03.02.2021 року № 140 *«Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 02.11.2016 року №1319 та визнання такими, що втратили чинність, деяких наказів Міністерства освіти і науки України»*, листа Державної служби якості освіти України від 06.08.2020 № 01/01-23/929 *«Щодо результатів експертизи освітньої програми «Інтелект України»*, Державною службою якості освіти України від 24.05.2018 р. № 01-22/322 *«Про результати аналізу освітньої програми на відповідність Державному стандарту початкової освіти»*, за науково-педагогічним проектом «Інтелект України».
- для **2-А** класу – за Типовими навчальними планами, схваленими (протокол №13 від 05.12.2019 р.) Державною науковою установою «Інститут модернізації змісту освіти» від 24.12.2019 р. № 22.1/12-Г-1203, Державною службою якості освіти від 22.09.2020 № 01/01-23/1115 за інтегрованою освітньою системою Анжеліки Цимбалару «Світ чекає крилатих».
- для **2-Б** класу – за типовими навчальними планами, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. № 87 (зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від

24.07.2019 р. № 688) (додаток до Державного додатку 12, таблиця 1), наказу Міністерства освіти і науки України від 08.10.2019 року № 1272 *«Про затвердження типових освітніх програм для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти»*, відповідно наказу Міністерства освіти і науки України від 21.03.2018 р. № 268 *«Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2-х класів закладів загальної середньої освіти»*, за Типовою освітньою програмою початкової освіти під керівництвом Шияна Р.Б.

- для 2-В класу – за типовим навчальним планом, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 29.04.2021 №483 *«Про реалізацію інноваційного освітнього проекту всеукраїнського рівня за темою «Впровадження в освітній процес педагогічної технології «Росток» в умовах реалізації Державного стандарту базової середньої освіти»* на травень 2021-листопад 2027 роки, схваленим науково-методичною радою Міністерства освіти і науки від 08.04.2021 року (протокол №2);
- для 2-І класу - за Типовими навчальними планами, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки України від 03.02.2021 року № 140 *«Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 02.11.2016 року №1319 та визнання такими, що втратили чинність, деяких наказів Міністерства освіти і науки України»*, листа Державної служби якості освіти України від 06.08.2020 № 01/01-23/929 *«Щодо результатів експертизи освітньої програми «Інтелект України»*, Державною службою якості освіти України від 24.05.2018 р. № 01-22/322 *«Про результати аналізу освітньої програми на відповідність Державному стандарту початкової освіти»*, за науково-педагогічним проектом «Інтелект України».
- для 3-А, 3-Б, 3-В, 3-Г класів - за навчальними планами, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. № 87 (зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 р. № 688) (додаток до Державного стандарту 12, таблиця 1), наказу Міністерства освіти і науки України від 08.10.2019 року № 1273 *«Про затвердження типових освітніх програм для 3-4 класів закладів загальної середньої освіти»*, за Типовою освітньою програмою початкової освіти під керівництвом Шияна Р.Б.
- для 4-А, 4-Б, 4-В, 4-Г класів - за навчальними планами, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. № 87 (зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 р. № 688) (додаток до Державного стандарту 12, таблиця 1), наказу Міністерства освіти і науки України від 08.10.2019 року № 1273 *«Про затвердження типових освітніх програм для 3-4*

I. Освітня програма школи I ступеня (1-2 класи)

Освітня програма загальної середньої освіти I ступеня (початкова освіта) розроблена на виконання Закону України «Про освіту», «Про загальносередню освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти» (зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 р. № 688), наказу Міністерства освіти і науки України від 08.10.2019 року № 1272 «Про затвердження типових освітніх програм для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти», наказу Міністерства освіти і науки України від 21.03.2018 р. № 268 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2-х класів закладів загальної середньої освіти», наказу Міністерства освіти і науки України від 13.07.2021 року №813 «Про затвердження методичних рекомендації щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти», за Типовою освітньою програмою початкової освіти під керівництвом Шияна Р.Б. окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти.

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження та очікувані результати навчання здобувачів освіти, подані в рамках освітніх галузей;
- перелік та пропонований зміст освітніх галузей, укладений за змістовими лініями;
- орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою.

1. Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.

До освітньої програми додано навчальний план, що пропонує підхід до організації освітнього процесу: базовий навчальний план початкової освіти для 1-2-х класів з українською мовою навчання під керівництвом Шияна Р.Б. (*Додаток 1, Додаток 2*), типовий навчальний план за педагогічною технологією «Росток» (*Додаток 3, Додаток 7*), навчальний план за інтегрованою освітньою системою Анжеліки Цимбалару «Світ чекає крилатих» (*Додаток 5*), типовий навчальний план початкової школи з українською мовою навчання для закладів загальної середньої освіти, що працюють за науково-педагогічним проектом «Інтелект України» (*Додаток 4, Додаток 8*).

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах: типова освітня програма під керівництвом Р.Б. Шияна, педагогічна технологія «Росток», інтегрована освітня система Анжеліки Цимбалару «Світ чекає крилатих», науково-педагогічний проєкт «Інтелект України».

Перелік та пропонований зміст освітніх галузей. Освітню програму укладено за таким освітніми галузями:

- мовно-літературна, у тому числі: рідномовна освіта (українська мова і література; мова та література національних меншин) (МАО)
- іншомовна освіта (ІНО)
- математична (МАО)
- природнича (ПРО)
- технологічна (ТЕО)
- інформатична (ІФО)
- соціальна та здоров'язбережувальна (СЗО)
- громадянська та історична (ГІО)
- мистецька (МІО)
- фізкультурна (ФІО).

2. Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті початкової освіти, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Очікувані результати навчання здобувачів освіти подано за змістовими лініями і співвіднесено з обов'язковими результатами навчання першого циклу, визначеними Державним стандартом початкової освіти, описані в програмах кожної освітньої галузі.

Змістові лінії кожної освітньої галузі в межах 1 циклу реалізуються паралельно та розкриваються через «Пропонований зміст», який окреслює можливий навчальний матеріал, на підставі якого будуть формуватися очікувані результати навчання та відповідні обов'язкові результати навчання.

Освітня програма ґрунтується на компетентнісному підході. Теми рубрики «Пропонований зміст» не передбачають запам'ятовування учнями визначень термінів і понять, а активне конструювання знань та формування умінь, уявлень через досвід практичної діяльності.

3. Рекомендовані форми організації освітнього процесу.

Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожної галузі, досяжні, якщо використовувати інтерактивні форми і методи навчання – дослідницькі, інформаційні, мистецькі проєкти, сюжетно-рольові ігри, інсценізації, моделювання, ситуаційні вправи, екскурсії, дитяче волонтерство тощо.

4. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту»). Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося 7 років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося 6 років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм

виповниться 6 років до 1 грудня поточного року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку.

5. Форми оцінювання здобувачів початкової освіти.

Для оцінювання учнів визначаються критерії, які обговорюються з учнями та роблять оцінювальну діяльність прозорою і зрозумілою. Під час добору критеріїв оцінювання для кожного конкретного навчального завдання/системи навчальних завдань враховується, що критерії – це набір якісних характеристик результату навчання, які використовуються для формулювання оцінювального судження щодо нього.

Відповідно до пункту 28 Державного стандарту початкової освіти,

у 1-2 класах фіксується стан сформованості обов'язкових результатів навчання (сформовано – V; ще формується – нічого не записувати).

Оцінювання у першому класі має формувальний характер, відповідно наказу МОН від 13.07.2021 №813 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 1-4-х класів закладів загально-середньої освіти». Тому усі педагоги 1-их класів оцінювання мають здійснювати вербально, на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає активне залучення учня до самоконтролю і самооцінювання. Учителям слід орієнтуватися на спостереження за навчальним поступом кожного учня. Воно розпочинається з перших днів навчання у школі і триває постійно. Невід'ємним складником оцінювальної діяльності є вироблення в учнів здатності самостійно оцінювати власний прогрес. Для організації самоконтролю учителі 1-2-х класів мають використовувати різноманітні листки самооцінювання, оформлені у цікавий для дітей спосіб. Здійснення зворотнього зв'язку з учнями в процесі оцінювання кожної виконаної роботи учителі орієнтуватимуть їх на успіх, підтримуватимуть й надихатимуть на саморозвиток і вдосконалення. Таким чином виявляється формувальний характер контролю та оцінювання особистісного розвитку учнів та хід набуття ними навчального досвіду і компетентностей. Облік результатів оцінювання, що здійснюється з урахуванням динаміки зростання рівня навчальних досягнень учня/учениці, фіксуватиметься учителями у свідоцтві досягнень.

Освітня галузь «Мовно-літературна» реалізується в навчальних предметах «Українська мова», «Іноземна мова» та інтегрованому курсі «Я досліджую світ». Вивчення української мови в 1-х класах передбачає часовий розподіл програмового матеріалу між предметом «Українська мова» та інтегрованим курсом «Я досліджую світ», відповідно до якого 5 годин на тиждень використовується на вивчення української мови як окремого предмета, 2 години на тиждень включені до інтегрованого курсу «Я досліджую світ». Освітня галузь «Математична» реалізується через вивчення окремого навчального предмета «Математика» (3 години на тиждень) та включення програмового змісту з математики в інтегрований курс «Я досліджую світ», де на математику відводиться 1 година на тиждень. Освітні галузі «Природнича», «Соціальна і здоров'язбережувальна», «Громадянська та історична», «Інформатична», «Технологічна» представлені в інтегрованому курсі «Я досліджую світ». Освітня галузь «Фізкультурна» реалізується предметом *фізична культура*. Відповідно до оновленої освітньої програми для 1-2 та 3-4 класів (наказ МОН України від 03.06.2022 №521) , частину навчального навантаження з фізичної культури у початковій школі можна використати на вивчення окремих навчальних предметів, що забезпечують рухову активність (хореографія, ритміка, плавання). За наявності в закладі загальної

середньої освіти відповідних умов, предмет *фізична культура* у розкладі занять має бути останнім.

3-4 класи

Освітня програма загальної середньої освіти I ступеня (2 цикл) розроблена на виконання Закону України «Про освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти» (зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 р. № 688), наказу Міністерства освіти і науки України від 08.10.2019 року № 1273 «Про затвердження типових освітніх програм для 3-4 класів закладів загальної середньої освіти», наказу Міністерства освіти і науки України від 13.07.2021 року №813 «Про затвердження методичних рекомендації щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти», за Типовою освітньою програмою початкової освіти під керівництвом Шияна Р.Б.

1. Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.

Навчання у 3-4-х класах відбувається за типовим навчальним планом для учнів 3-4-х класів з українською мовою навчання (*Додаток 9, Додаток 10*) та відзначається переходом до другого циклу початкової освіти — основного, що передбачає певні зміни у підходах до навчання, виховання та розвитку учнів, оцінювання їхніх навчальних досягнень. У той же час в організації освітнього процесу в 3-му класі зберігається наступність з попереднім циклом навчання: проводяться ранкові зустрічі, реалізується інтегрований підхід до організації змісту навчання, застосовується формувальне та підсумкове оцінювання навчальних досягнень учнів із використанням компетентнісних завдань.

Типова освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження та очікувані результати навчання здобувачів освіти, подані в рамках освітніх галузей;
- перелік та пропонований зміст освітніх галузей, укладений за змістовими лініями;
- орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін тощо, зокрема їхньої інтеграції, а також логічної послідовності їхнього вивчення;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін визначено у типовому навчальному плані, що пропонує інтегровано-предметний підхід до організації освітнього процесу).

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах. Типову освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

- мовно-літературна, зокрема: рідномовна освіта (українська мова та література; мови та літератури корінних народів та національних меншин), іншомовна освіта;
- математична;
- природнича;
- технологічна;
- інформатична;
- соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична
- мистецька;
- фізкультурна.

2. Очікувані результати навчання здобувачів освіти.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті початкової освіти, визначено завдання, які реалізують учителі у рамках кожної галузі. Змістові лінії кожної освітньої галузі в межах циклу реалізуються паралельно та розкриваються через «Пропонований зміст», який окреслює можливий навчальний матеріал, на підставі якого будуть реалізовані очікувані результати навчання та відповідні обов'язкові результати навчання. Оскільки Типова освітня програма ґрунтується на компетентнісному підході, теми не передбачають запам'ятовування учнями визначень термінів і понять, а активне конструювання знань, розвиток умінь та формування уявлень здійснюється через досвід практичної діяльності. Очікувані результати навчання слід використовувати для: встановлення цілей уроку, окремих видів діяльності учнів, вправ тощо; постійного спостереження за навчальним поступом учня/ учениці з боку вчителів, батьків і самих учнів; поточного, зокрема й формувального, оцінювання; підсумкового оцінювання (для другого циклу навчання).

3. Рекомендовані форми організації освітнього процесу.

Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожної галузі, досяжні, якщо використовувати інтерактивні форми - кооперативне навчання, дослідницькі, інформаційні, мистецькі проекти. Основними формами навчання учнів є навчальні заняття (уроки) різних типів, екскурсії, проекти та інші форми за вибором учителя. Формами організації діяльності дітей у 3 класі є колективна, групова, індивідуальна. Особливу увагу рекомендовано приділяти організації групової роботи учнів.

4. Форми оцінювання здобувачів початкової освіти.

Навчальні досягнення учнів у 3-4-му класах підлягають формувальному та підсумковому (тематичному та завершальному) оцінюванню. Формувальне оцінювання має на меті: відстежувати навчальний поступ учнів; вибудовувати індивідуальну траєкторію розвитку дитини; діагностувати досягнення на кожному з етапів навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати реалізацію освітньої програми та Державного стандарту початкової освіти, ухвалювати рішення щодо корегування навчальної програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; запобігати побоюванням дитини помилитися; плекати впевненість у власних можливостях і здібностях. На основі поданих нижче очікуваних результатів навчання учитель може формулювати індивідуальні результати навчання учня/учениці відповідно до опанування ним/нею конкретного вміння.

У 3 класі застосовується інтегрований підхід до організації освітнього процесу, що передбачає інтеграцію змісту та видів діяльності різних освітніх галузей навколо тем та проблемних питань природничого та соціокультурного змісту. Середня тривалість вивчення однієї теми дорівнює одному місяцю. Темі, що пропонуються для вивчення учнями протягом навчального року, враховують очікувані результати навчання, окреслені в модельних навчальних програмах, та дослідницькі інтереси дітей. Проведення ранкових зустрічей організовується в освітньому процесі на початку навчального дня перед першим уроком або на початку першого уроку за рішенням закладу освіти, незалежно від розкладу навчальних занять.

Домашні завдання мають диференційований характер і пропонуються учням із метою самовдосконалення з урахуванням результатів формувального оцінювання. Можливим варіантом домашнього завдання може бути ознайомлення з довідковими матеріалами в бібліотеці, інтерв'ю батьків тощо. Також учитель може використовувати модель навчання «Перевернутий клас», коли учням пропонується вдома переглянути навчальні відеоматеріали або інформаційні ресурси для опрацювання нового навчального матеріалу чи закріплення вивченого. Натомість у класі вчитель пропонує учням виконати практичні завдання до тієї теми, яку вони засвоїли вдома.

Пріоритетними методами навчання у 3-4-х класах є дослідницькі, творчі, проблемно-пошукові. Відповідно, дослідницька, творча, пошукова, проєктна види діяльності мають стати основними видами діяльності учнів у процесі навчання. Ігрові методи навчання мають бути присутніми в інструментарії вчителя, проте не домінувати; серед видів ігор рекомендовано застосовувати дидактичні, ділові, ігри-стратегії тощо.

При складанні освітніх програм закладів освіти та відповідних навчальних планів заклад освіти має повноваження здійснювати перерозподіл навчальних годин навчального плану в межах 15% від загального обсягу навчального навантаження. При цьому можливою є зміна моделей інтеграції освітніх галузей, запропонованих експериментальним навчальним планом.

Планування процесу навчання здійснюється вчителем у довільній формі на основі типових освітніх та модельних навчальних програм, що конкретизують навчальний зміст та розподіл конкретних очікуваних результатів навчання. Учитель може змінювати модельні навчальні програми у частині порядку вивчення пропонованого змісту, формулювання тем та проблемних питань, відображуючи це у календарно-тематичному плані.

Модельні навчальні програми мають таку орієнтовну структуру: тема або назва змістовної лінії, її короткий опис, проблемні питання, опис діяльності учнів, очікувані результати, інструмент оцінювання.

Реалізація змісту мовно-літературної освітньої галузі у 3-4-х класах відбувається таким чином:

- українська мова та література вивчається інтегровано, при цьому 5 годин відводиться на вивчення інтегрованого курсу «Українська мова», 2 години відводиться на вивчення «Української мови» у складі інтегрованого курсу «Я досліджую світ»;
- іноземна мова вивчається як окремий предмет 3 години на тиждень.

У класах (групах) з навчанням мовою національних меншин або корінних народів розподіл годин мовно-літературної галузі здійснюється закладом освіти та передбачає години на вивчення рідної мови та літератури.

Освітня галузь «Математика» вивчається як окремий навчальний предмет 4 години на тиждень, у складі інтегрованого курсу «Я досліджую світ» - 1 годину на тиждень.

Освітні галузі «Природничка», «Громадянська та історична», «Соціальна та здоров'язбережувальна», «Технологічна», «Мовно-літературна» (2 години), «Математична» (1 година) вивчаються в інтегрованому курсі «Я досліджую світ» 7 годин на тиждень.

Зміст пропонованої модельної програми інтегрованого курсу «Я досліджую світ» для 3-го класу передбачає вивчення 9-ти тем, які мають бути враховані також при викладанні інших навчальних предметів:

1. Подорожуємо і відкриваємо світ (вересень)
2. Між минулим і майбутнім (жовтень)
3. Чарівні перетворення (листопад)
4. Енергія (грудень)
5. Світ невідомий (січень)
6. Світ невидимий (лютий)
7. Приховані можливості речей (березень)
8. Погода вдома (квітень)
9. Я - людина (травень).

До кожної з тем пропонується орієнтовний перелік проблемних питань, які структурують зміст навчального предмета. Проблемні питання у 3-4-х класах формулюються, як і у 2 класі, із дотриманням 4-х складових, які повторюються у кожній темі та забезпечують системність навчання: 1) пізнання себе; 2) пізнання соціуму; 3) пізнання природи; 4) виведення нового знання, рефлексія.

Терміни вивчення кожної теми визначено з урахуванням конкретних очікуваних результатів, які охоплює кожна з них, утім тривалість може бути змінена вчителем з огляду на конкретні умови навчання та інтереси учнів. На вивчення однієї теми у 3-4-х класах відводиться один місяць, у межах якого учитель може сам розподіляти навчальний час на дослідження кожного проблемного питання. Наприкінці кожної теми передбачено час на рефлексію та оцінювання компетентностей та навчальних досягнень учнів. Тривалість тематичного циклу визначено з урахуванням 20% резервного часу.

Інформатична освітня галузь вивчається як окремий навчальний предмет 1 годину на тиждень, при цьому у викладанні інформатики передбачено дотримання теми, що вивчається протягом місяця. Поділ класів на групи при проведенні занять з інформатики здійснюється відповідно до наказу МОН від 20.02.2002 № 128.

Оцінювання навчальних досягнень учнів у 3 класі здійснюється вербально та не передбачає виставлення балів, словесних суджень (характеристик) та інших позначок у Класному журналі.

Для 3 класу застосовується формувальне та підсумкове (тематичне та завершальне) оцінювання.

Об'єктами формувального оцінювання є як процес навчання учня, зорієнтований на досягнення визначеного очікуваного результату, так і сам результат навчальної діяльності на певному етапі навчання.

Провідна роль у формувальному оцінювання належить критеріям, за якими воно здійснюється. Критерії оцінювання визначаються вчителем (із поступовим залученням до цього процесу учнів) відповідно до кожного виду роботи та виду діяльності учнів. Орієнтирами для визначення критеріїв формувального оцінювання є вимоги до обов'язкових результатів навчання та компетентностей учнів початкової школи, визначені Державним стандартом початкової освіти до другого циклу навчання (3 – 4 класи), і очікувані результати, зазначені в освітній програмі закладу загальної середньої освіти (модельних навчальних програмах).

Формувальне оцінювання здійснюється шляхом:

- педагогічного спостереження учителя за навчальною та іншими видами діяльності учнів;
- аналізу портфоліо учнівських робіт, попередніх навчальних досягнень учнів, результатів їхніх діагностичних робіт;
- самооцінювання та взаємооцінювання результатів діяльності учнів;
- оцінювання особистісного розвитку та соціалізації учнів їхніми батьками;
- застосування прийомів отримання зворотного зв'язку щодо сприйняття та розуміння учнями навчального матеріалу («Світлофор», «Мікрофон», «Вихідних квиток» тощо).

У третьому та четвертому класах рекомендуємо дотримуватись алгоритму діяльності вчителя під час організації формувального оцінювання та використовувати інструментарій формувального оцінювання, що було запропоновано у методичних рекомендаціях щодо орієнтовних вимог до оцінювання навчальних досягнень учнів (наказ Міністерства освіти і науки України від 04.02.2021 № 143 «Про доопрацювання методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів третіх і четвертих класів Нової української школи»).

Передбачає планування й організацію єдиного комплексу освітніх компонентів початкової освіти, визначених Законом України «Про освіту», Державним стандартом початкової освіти, розробленою під керівництвом Р. Б.Шияна.

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Освітня галузь «Фізкультурна» реалізується предметом *фізична культура*. Відповідно до оновленої освітньої програми для 1-2 та 3-4 класів (наказ МОН України від 03.06.2022 №521) , частину навчального навантаження з фізичної культури у початковій школі можна використати на вивчення окремих навчальних предметів, що забезпечують рухову активність (хореографія, ритміка, плавання). За наявності в закладі загальної середньої освіти відповідних умов, предмет *фізична культура* у розкладі занять має бути останнім.

II. Освітня програма початкової школи за педагогічною технологією «Росток» (1-В)

Освітня програма для 1-В класу початкової школи, що працює за педагогічною технологією «Росток» (*Додаток 3*), передбачає застосування принципів, що визначені в Типових освітніх програмах початкової школи, а саме:

- дитиноцентризму і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту навчання;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Реалізація цієї програми передбачає також:

- систематичне, паралельне використання ігрового, конструктивного, творчого методів та прийомів, у тому числі методів ейдетики;
- адекватне використання життєвого досвіду кожної дитини в процесі розвитку всіх видів мовленнєвої діяльності;
- розвиток в учнів саморефлексії та рефлексії;
- принцип рухової активності, збереження психофізичного та духовного здоров'я дітей, їх емоційного благополуччя.

Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів таких ключових компетентностей:

1. вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;
2. здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;
3. математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4. компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;
5. інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;
6. екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;
7. інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно- комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;
8. навчання впродовж життя, що передбачає опанування вміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;
9. громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, вміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;
10. культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;
11. підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, вміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Наскрізні вміння слугують підставою для інтеграції освітніх галузей. Враховуючи інтегрований характер компетентності, в процесі реалізації Освітньої програми за педагогічною технологією «Росток» використовуються

внутрішньопредметні та міжпредметні зв'язки, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу вмінь у нові ситуації.

Відповідно до Закону України «Про освіту», початкова освіта здобувається, як правило, з шести років. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 грудня поточного року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку.

Період життя дитини від п'яти до шести (семи) років (старший дошкільний вік) визначається цілісною зміною її особистості, готовністю до нової соціальної ситуації розвитку. Пріоритетом цього процесу є формування і розвиток базових особистісних якостей дітей: спостережливості, допитливості, довільності поведінки, міжособистісної позитивної комунікації, відповідальності, діяльнісного і різнобічного

освоєння навколишньої дійсності та ін. Потенційно це виявляється у певному рівні готовності дитини до систематичного навчання – фізичної, соціальної, емоційно-ціннісної, пізнавальної, мовленнєвої, творчої.

Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до Української держави, рідного краю, культури українського народу, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Пропоновану програму побудовано на засадах діяльнісного та компетентнісного підходів, ідей інтегрованого навчання. Вектор діяльнісного підходу спрямований на організацію процесу навчання, а компетентнісний – на досягнення певних результатів, формування компетентностей (тобто компетентності формуються в процесі діяльності, компетентнісний і діяльнісний підходи нерозривно пов'язані між собою).

Реалізація змісту освітньої програми з урахуванням особистісного, компетентнісного та діяльнісного підходів, ідей інтегрованого навчання є можливою на основі технологічного підходу, що включає систему дій учителя й учнів, спрямованих на досягнення наперед визначеної мети шляхом послідовного та неухильного виконання певних навчальних завдань в умовах оперативного зворотного зв'язку.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у програмі.

Освітні програми можуть мати корекційно-розвивальний складник для осіб з особливими освітніми потребами. Для дітей з особливими потребами тривалість здобуття початкової освіти може бути подовжена.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень учнів здійснюється на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження індивідуального розвитку учнів у процесі навчання. За цих умов контроль-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів освіти формувального

характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів просування конкретного учня у навчанні, а визначення особистих результатів учнів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє стимулюванню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин і корекції у знаннях, уміннях, навичках.

Навчальні досягнення учнів у 1-2 класах підлягають формувальному (вербальному) оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток учнів; вибудувати індивідуальну траєкторію розвитку дитини;

діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб здобувача освіти; мотивувати до прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, відсутність побоювання помилитися, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та (або) якості освіти.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, коригування та прогнозування їх розвитку можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень учнів на національному, обласному, районному, шкільному рівнях, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

Освітня програма, розроблена для закладів загальної середньої освіти, які у початковій школі обрали педагогічну технологію «Росток» визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження та очікувані результати навчання здобувачів освіти, відповідно до освітніх галузей, визначених Державним стандартом початкової освіти;
- перелік та пропонований зміст освітніх галузей, укладений за змістовими лініями;
- орієнтовну тривалість і можливу інтеграцію освітніх галузей у логічній послідовності вивчення навчального матеріалу;
- форми організації навчального процесу у початковій школі та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;

Реалізацію певних освітніх галузей (у їх освітніх компонентах) заклади загальної середньої освіти, які обрали педагогічну технологію «Росток», можуть здійснювати на основі вільного вибору програм згідно з умовами й можливостями конкретного закладу, що відповідає ст.33 Закону України «Про освіту». На основі

Освітньої програми складено **рекомендований навчальний план**. Разом з тим, враховуючи різноманітність закладів освіти, які працюють за педагогічною технологією «Росток», заклад складає та затверджує навчальний план, що конкретизує організацію освітнього процесу.

Перелік та пропонований зміст освітніх галузей. Освітню програму за педагогічною технологією «Росток» укладено за освітніми галузями, передбаченими Державним стандартом початкової освіти:

Мовно-літературна, у тому числі:

Рідномовна освіта (українська мова та література)

(МАО) Іншомовна освіта (ІНО)

Математична (МАО)

Природнича (ПРО)

Технологічна (ТЕО)

Інформатична (ІФО)

Соціальна і здоров'язбережувальна (СЗО)

Громадянська та історична

(ГІО) Мистецька (МІО)

Фізкультурна (ФІО).

Очікувані результати навчання здобувачів освіти. Відповідно до вимог Державного стандарту початкової освіти, визначено очікувані результати навчання здобувачів освіти у рамках кожної галузі. Їх подано за змістовими лініями з обов'язковими результатами навчання першого циклу. Змістові лінії кожної освітньої галузі в межах I циклу розкрито через розділ «Зміст навчання», який окреслює необхідний навчальний матеріал для формування конкретних очікуваних результатів навчання.

Освітня програма за педагогічною технологією «Росток» ґрунтується на компетентнісному та інтегративно-діяльнісному підходах. Тому матеріал розділу «Зміст навчання» опановується учнями у активній формі, через певним чином організовану їхню власну навчальну, пошукову діяльність, не потребує простого запам'ятовування визначень термінів і понять. Передбачається активне формування знань, умінь, уявлень, компетенцій через проектування, моделювання, конструювання, експериментальну та творчу діяльність, досвід власної практичної діяльності.

Рекомендовані форми організації освітнього процесу. У процесі організації навчального процесу пропонується використовувати інтерактивні форми і методи навчання – дослідницькі, інформаційні методи, холістичні методи, технології вирішення винахідницьких завдань, проектування і моделювання, навчальні ігри, візуалізації, інсценізації, екскурсії та спостереження, тощо.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття початкової освіти. Відповідно до Закону України «Про освіту», початкова освіта здобувається, як правило, з шести років. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють. «Про освіту», початкова освіта здобувається, як правило, з шести років. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. Діти, яким на 1 вересня поточного

навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють.

III. Освітня програма початкової школи науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» цикл I (1-I, 2-I класи)

Освітня програма початкової школи науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» розроблена з метою виконання Закону України «Про освіту», Державного стандарту початкової освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 03.02.2021 року № 140 «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 02.11.2016 року №1319 та визнання такими, що втратили чинність, деяких наказів Міністерства освіти і науки України», затверджена листом Міністерства освіти та науки України № 1/9-188 від 07.04.2021 року «Щодо освітніх програм», листом Державної служби якості освіти України від 06.08.2020 № 01/01-23/929 «Щодо результатів експертизи освітньої програми «Інтелект України», Державною службою якості освіти України від 24.05.2018 р. № 01-22/322 «Про результати аналізу освітньої програми на відповідність Державному стандарту початкової освіти» (*додатки 4,8*).

Відповідно до Закону України «Про освіту» (стаття 33) Програма визначає:

- перелік освітніх компонентів та їх логічну послідовність, що презентовано в органічній єдності та взаємозв'язку концептуальних засад, цілей, змісту, методів, форм і засобів освітнього процесу в початковій школі Проєкту, а також освітніх програм для 1–3-х класів з мовно-літературної (українська мова і література, іншомовна освіта), математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної та здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної освітніх галузей;
- очікувані результати здобувачів освіти проєктних класів;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу;
- вимоги до дітей, які можуть розпочати навчання за цією

Програмою.

1. Перелік та зміст освітніх компонентів системи початкової освіти в Проєкті

Згідно із Законом України «Про освіту» початкова освіта в Проєкті як перший рівень повної загальної середньої освіти, що відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій, забезпечує, зокрема, наступність із дошкільним періодом і здатність дитини виконувати під керівництвом учителя прості завдання в типових ситуаціях у чітко визначеній структурованій сфері навчання, а також готовність дитини до навчання на наступному рівні (Закон України «Про освіту», стаття 10).

Цілями початкової освіти в Проєкті визнано всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей і наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей, розвиток самостійності, творчості й допитливості. Зазначені цілі досягаються через модернізацію початкової освіти в Проєкті на засадах компетентнісного підходу, концептуальною метою якого є становлення учня як суб'єкта життєдіяльності завдяки сформованості системи взаємопов'язаних ключових, загальнопредметних і предметних компетентностей. Компетентність трактуємо відповідно до Закону

України «Про освіту» (стаття 1) як інтегровану якість особистості, що являє собою динамічну комбінацію знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей, що визначає здатність особи успішно соціалізуватися, провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність.

Компетентнісна початкова освіта в Проєкті: втілює в життя основні положення **компетентнісного підходу** та розпочинає процес формування в учнів молодшого шкільного віку ключових, загальнопредметних і предметних компетентностей. Як органічно взаємопов'язані складові будь-якої компетентності розглядаються: знання; інтелектуальні та практичні вміння й навички (зокрема, такі наскрізні вміння, як читання з розумінням, висловлення власної думки усно й письмово, критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, творчість, ініціативність, конструктивне керування емоціями, оцінювання ризиків, прийняття рішень, розв'язування проблем, здатність співпрацювати з іншими людьми (Закон України «Про освіту», стаття 1)); ставлення та цінності. У Проєкті реалізується системна модель формування в учнів ключових компетентностей, яка дозволяє повною мірою задіяти потенціал закладу освіти завдяки поєднанню предметно-тематичної, міжпредметної та виховної моделей. Відкритість освіти виявляється в доцільності її розбудови на основі органічного поєднання різних методологій і підходів, освітніх технологій і методик, а також їх компонентів; нелінійність — у необхідності конструювання освітньої системи як гнучкого багатоваріантного системного утворення з правом вибору суб'єктами освітнього процесу одного/декількох варіантів його організації, у тому числі й за індивідуальною освітньою траєкторією; здатність до самоорганізації — у переважанні технологій інтерактивного навчання, підвищенні ролі самоосвіти.

Зміст початкової освіти в Проєкті визначено відповідно до дидактичних основ конструювання змісту освіти та передбачається, з одного боку, упровадження STEM-освіти як провідного тренду модернізації національних освітніх систем, а з іншого — формування в учнів соціальної, громадянської, державницької та культурної компетентностей, позитивного мислення й емоційного інтелекту (EQ).

Як концептуальні засади STEM-освіти, що реалізуються в Проєкті, визначено низку взаємопов'язаних положень.

1. STEM-освіта має бути неперервною: розпочинатися в дошкільному віці й тривати протягом усього життя. Раннє залучення дитини до STEM-освіти не лише сприяє розвитку креативного мислення та формуванню дослідницької компетентності, а й поліпшує соціалізацію особистості, оскільки розвиває комунікативні компетентності під час роботи в команді.

2. STEM-освіта є «містком» між навчанням учнів/студентів та їхньою кар'єрою.

3. Мета STEM-освіти в системі загальної середньої освіти — розвивати в учнів інтерес до навчальних предметів природничо-математичного циклу, а також формувати в них систему взаємопов'язаних компетентностей, зокрема концептуальної (розуміння природничо-наукових і математичних концепцій, операцій та відношень), стратегічної (здатність формулювати й розв'язувати наукові, технічні та технологічні проблеми), когнітивної (здатність логічно мислити, пояснювати, аргументувати, а також здатність до рефлексії), операційної (здатність охайно та гнучко виконувати операції), аксіологічної (здатність розглядати об'єкт як корисний одночасно зі здатністю вірити у власну ефективність).

4. Характерними для STEM-освіти в системі загальної середньої освіти є:

- фундаменталізація освіти, що виявляється в поглибленому вивченні предметів природничо-математичного циклу;
- інтегроване навчання за темами, а не за предметами, що здійснюється на засадах міждисциплінарного та проектного підходів; - навчання на основі власних відкриттів, спрямоване на формування в учнів дослідницької компетентності, опанування учнями алгоритму розв'язання винахідницьких задач, інноваційної стратегії розробки проєктів;
- практична спрямованість навчання (на основі здобутих знань учні на уроках створюють прототипи/моделі реальних об'єктів, процесів або продукти сучасної індустрії);
- посилена увага до вивчення англійської мови, оскільки найбільш значущі наукові друковані та Інтернет-ресурси публікуються саме цією мовою.

5. STEM-освіта може реалізовуватися як під час уроку, так і в позаурочний час.

Найоптимальнішим є органічне поєднання обох підходів.

Відповідно до Державного стандарту початкової освіти формування в учнів початкової школи 11 ключових компетентностей, що зазначені в Законі України «Про освіту» (стаття 12), здійснюється за такими освітніми галузями:

- мовно-літературна освітня галузь.
- математична освітня галузь.
- природнича освітня галузь.
- технологічна освітня галузь.
- інформатична освітня галузь.
- соціальна і здоров'язбережувальна освітня галузь.
- громадянська та історична освітня галузь.
- мистецька освітня галузь.
- фізкультурна освітня галузь.

Для кожної з наведених освітніх галузей відповідно до принципу наступності та перспективності окремих рівнів освіти визначено мету, завдання й загальні результати I циклу початкової освіти, що відображені в освітніх програмах відповідних освітніх галузей.

2. **Очікувані результати навчання здобувачів освіти** у повному обсязі реалізують вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів молодшого шкільного віку після першого циклу початкової освіти, що визначені Державним стандартом початкової освіти. Встановлення ступеня досягнення учнями освітніх програм відповідних освітніх галузей, здійснюється відповідно до Державного стандарту початкової освіти за допомогою формувального оцінювання, що має на меті:

- супроводжувати навчальний поступ учнів;
- вибудовувати індивідуальну траєкторію розвитку учнів;
- діагностувати досягнення на кожному з етапів навчання;
- вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню;
- аналізувати хід реалізації освітньої програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб учнів;

- підтримувати бажання навчатися та прагнути максимально можливих результатів;
- запобігати побоюванням помилитися;
- плекати впевненість у власних можливостях і здібностях;
- виховувати ціннісні якості особистості.

3. Рекомендовані форми організації освітнього процесу.

Згідно з принципом єдності змістового та процесуально-діяльнісного (методи, форми, засоби освітнього процесу) компонентів освіти й відповідно до основних положень Концепції «Нова українська школа», Закону України «Про освіту», Державного стандарту початкової освіти в освітньому процесі реалізуються: інтерактивні освітні технології та технології критичного мислення, технологія STEM-освіти, технологія раціонального читання, технологія повного засвоєння навчальних одиниць, технологія збагачення освітнього процесу.

Проектний клас працює за авторськими навчально-методичними комплектами (навчальна програма, методичні рекомендації для вчителя, посібники, зошити з друкованою основою, мультимедійні засоби навчання тощо), що реалізують навчально-виховні завдання Проєкту відповідно до вікових можливостей дітей молодшого шкільного віку, мають відповідний гриф Міністерства освіти і науки України та видаються позабюджетним коштом.

4. Вимоги до дітей, які можуть розпочати навчання за Програмою.

Зарахування учнів до проєктного класу відбувається відповідно до чинного законодавства на підставі заяв батьків або осіб, які їх замінюють. Згідно із Законом України «Про освіту» початкова освіта в Проєкті розпочинається переважно із шести років. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, можуть навчатися в проєктних класах цього ж навчального року. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року на бажання батьків або осіб, які їх замінюють. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти в Проєкті з іншого віку (Закон України «Про освіту», стаття 12).

IV. Освітня програма початкової освіти під науковим керівництвом А. Д. Цимбалару «Світ чекає крилатих» (2-А клас)

Програму початкової освіти створено під науковим керівництвом А. Д. Цимбалару для 1-4 класів закладів загальної середньої освіти (далі Програма) відповідно до Закону України «Про освіту», Державного стандарту початкової освіти схваленими (протокол №13 від 05.12.2019 р.), затверджена листом Міністерства освіти та науки України № 1/9-188 від 07.04.2021 року «Щодо освітніх програм», Державною науковою установою «Інститут модернізації змісту освіти» від 24.12.2019 р. № 22.1/12-Г-1203, Державною службою якості освіти від 22.09.2020 № 01/01-23/1115 за інтегрованою освітньою системою Анжеліки Цимбалару «Світ чекає крилатих» (*Додаток 5*).

Відповідно до визначених у Державному стандарті цілей початкової освіти, Програму розроблено з метою нормативного забезпечення гармонійного розвитку та виховання особистості дитини для застосування набутого досвіду в навчальних і життєвих ситуаціях та закладання основ її особистісного зростання на наступному рівні освіти.

Відповідно до мети визначено стратегічні завдання, на виконання яких

спрямовано Програму:

- становлення особистості дитини, її духовний, психічний, соціальний, фізичний розвиток, розвиток пізнавальних здібностей;
- морально-етичне, громадянське, патріотичне, естетичне, трудове, екологічне виховання дитини;
- формування цілісного наукового образу світу;
- формування позитивного емоційно-ціннісного ставлення дитини до самої себе, родини, громади, школи й навчання;
- психолого-педагогічна адаптація дитини до шкільного життя;
- формування ключових і предметних компетентностей;
- формування культури міжособистісної взаємодії у різних формах і видах діяльності;
- формування здатності до самовираження, зміни власної поведінки відповідно до потреб стійкого розвитку (соціально-правової, екологічно доцільної і здоров'язбережувальної та безпечної) у різних життєвих ситуаціях.

Мету й стратегічні завдання конкретизовано у пояснювальних записках до предметів вивчення, з урахуванням потенціалу реалізації засобами кожного з них.

Програму розроблено на певних принципах і підходах. Зокрема, на **принципах** гуманізації (який є системоутворювальним), прогностичності, розвитку, цілісності; на таких **підходах**, як особистісний, діяльнісний, компетентнісний, інтегративний, системний. Тож, Програма закладає основи для побудови освітнього процесу як системи на засадах гуманної педагогіки, із особистісною орієнтацією навчання, а відповідно й інтегративним підходом до структурування його змісту, діяльнісним – до організації та компетентнісним – до визначення освітніх результатів.

Побудову освітнього процесу як системи уможливорює врахування у Програмі наступності й перспективності дошкільної та початкової освіти, а також взаємозв'язок між цілями та результатами навчання із відповідним визначенням його змісту.

Особистісній орієнтації навчання сприятиме врахування у Програмі вікових і психологічних особливостей учнів 6-10 років (зокрема цілісності сприймання світу й процесів пізнання, провідних стилів навчальної діяльності, соціальної активності), що простежується у доступності й відповідності їхнім інтересам та запитам змісті.

Інтегративний підхід у Програмі є дидактичним інструментом врахування вікових особливостей учнів 6-10 років і відкриває можливості для презентації змісту зі встановленням як внутрішньо- і міжпредметних зв'язків, так і інтегрованих предметів. Інтегративний підхід до побудови Програми простежується на міжпредметному рівні завдяки синхронізації термінологічного поля усіх навчальних програм та приведення мови програм до тієї, якою мають послуговуватись учителі та учні в кожному класі, підходів до структурування програм кожного предмета (побудовані концентрично). Це дозволило запобігти

його дублюванню у різних предметах вивчення, неузгодженості термінологічного поля та створити умови для підвищення пізнавального інтересу учнів.

Побудова програми на діяльнісних засадах сприятиме підвищенню практичної спрямованості опанування змісту освіти. Водночас забезпечуватиме якісно новий рівень процесу виявлення результатів навчання завдяки конкретизації навчальних дій учнів, як складників ключових і предметних компетентностей. Зміна знанневих орієнтирів навчання на діяльнісні простежуються й в орієнтовній тематиці досліджень, практичних робіт, навчальних проєктів.

1. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за Програмою.

Відповідно до чинного законодавства України зарахування дітей до закладів загальної середньої освіти, які працюватимуть за Програмою, здійснюється на безконкурсній основі. До 1 класу вступають діти, яким станом на 1 вересня виповнилось 6-7 років. До 2 класу (у разі переходу дитини з одного закладу загальної середньої освіти, де навчання було організовано за іншою освітньою програмою, до того закладу освіти, який реалізовує Програму) зараховують тих, хто завершив навчання у 1 класі за будь-якою чинною освітньою програмою для закладів загальної середньої освіти. Показники розвитку дитини, які визначають її готовність до систематичного навчання у школі, окреслено в освітній програмі «Окрилення» (Лист МОН України №1/11-847 від 02.02.2017), яку розроблено з метою реалізації системного підходу, зокрема, перспективності і наступності дошкільної та початкової освіти.

2. Перелік освітніх компонентів та їх логічна послідовність.

В основу систематизації змісту початкової загальної освіти в Програмі покладено визначені Державним стандартом початкової освіти освітні галузі. Водночас, ґрунтуючись на засадах діяльнісного та особистісного підходів, структурування змісту здійснено за провідними стилями навчальної діяльності учнів: логіко-математичним, вербально-лінгвістичним, моторно-рухливим, натуралістичним, музично-ритмічним. Зважаючи на зазначене та з огляду на окреслені цілі та завдання визначено шість предметів вивчення. Зокрема, освітні галузі «Природничка», «Громадянська та історична», «Соціальна і зров'язбережувальна» реалізуються через інтегрований предмет *всесвіт*. Цей предмет забезпечує організацію навчальної діяльності учнів за таким провідним стилем, як натуралістичний.

Освітня галузь «Мовно-літературна» та вербально-лінгвістичний стиль діяльності з урахуванням вікових особливостей учнів реалізуються через предмети *українська мова* (мова навчання), *англійська мова* (мова вивчення).

Освітня галузь «Математична» реалізується через інтегрований предмет *математика*, що має математичний і логічний складники. Відповідно цей предмет забезпечує організацію навчальної діяльності учнів за логіко-математичним стилем.

Освітня галузь «Фізкультурна» реалізується предметом *фізична культура*. З метою оптимізації навчального навантаження учнів у Програмі передбачено варіативність його викладання з урахуванням бажання батьків і наявності відповідних умов у закладі освіти. Для варіативного вибору пропонуються центри «Плавання» і «Хореографія – мистецтво рухів». Комбінації подано в пояснювальній записці до цього предмета. За наявності в закладі загальної середньої освіти відповідних умов, предмет *фізична культура* у розкладі занять має бути останнім.

Освітні галузі «Мистецька», «Технологічна» та «Інформатична» реалізуються через інтегрований предмет *арт-технології та інформатика* (ІКТ), який забезпечує організацію навчальної діяльності учнів переважно за музично-ритмічним, вербально-лінгвістичним та моторно-рухливим стилями. Програму цього предмета структуровано за концентрими «Музичне мистецтво», «Образотворче мистецтво», «Handmade-мистецтво», а з другого класу концентр «Інформатика (ІКТ)». У програмі передбачено варіативність викладання предмета з урахуванням бажання батьків і наявності відповідних умов у закладі освіти. Для варіативного вибору пропонуються центри-модулі «Мистецтво слова», «Театральне мистецтво», «Хореографія – мистецтво танцю». Комбінації подано в пояснювальній записці до цього предмета. Будь-які модулі можуть викладати як учителі-класоводи, так і вчителі, які є фахівцями з предметів мистецького циклу та інформатики.

Зважаючи на мету, принципи й підходи побудови у Програмі визначено **вимоги** до результатів навчання в 1-4 класах першого і другого циклів початкової освіти за кожним предметом вивчення. Зокрема, показники розвитку дитини, виражені в навчальних діях, і відповідний зміст розвитку здобувачів освіти засобами предмета вивчення. Визначені показники є складниками як предметних, так і ключових компетентностей, передбачених Законом України «Про освіту» та рекомендацією 2018/0008 (NLE) Європейського Парламенту ради (ЄС) від 17 січня 2018 р. (Оновлена редакція ключових компетентностей для навчання впродовж життя).

3. Загальний обсяг навчального навантаження та очікувані результати навчання.

Загальний обсяг навчального навантаження подано у Типовому навчальному плані із зазначенням загальнотижневого навантаження. Типовий навчальний план зорієнтовано на роботу початкової школи за 5-денним навчальними тижнем.

V. Відповідно до Освітнього плану роботи закладу на 2023-2024 н.р., рішення педагогічної ради від __.__.2023 р. протокол №__, варіативна складова у 1-4 класах розподілена наступним чином:

- 1) **1-Б клас** - «Польська мова» вивчення – 1 година;
- 2) **1-В клас** - «Математика», посилення вивчення – 1 година;
- 3) **1-І клас**- «Математика» посилення вивчення – 1 година;
- 4) **2-Б клас** - «Польська мова» вивчення – 1 година;
- 5) **2-І клас** –«Природознавство» посилення вивчення – 1 година;
- 6) **3-Б,3-Г класи** - «Польська мова» вивчення – 1 година;

VI. Кадрове забезпечення (вчителі початкової школи)

№	ПІБ учителя/ категорія, звання	Стаж	Рік атестації/ рік проходження курсів	Клас, зміна
1	Подолужна Сніжана Василівна спеціаліст	2	<i>2022-2023 н.р. (курси 2023)</i>	1-А

2	Ковалюк Галина Володимирівна <i>Вища, учитель-методист</i>	36	2021-2022 н.р. (курси 2023)	1-Б
3	Соушко Людмила Іванівна <i>Вища, учитель-методист</i>	30	2019-2020 н.р. (курси 2023)	1-В
4	Мазур Сніжана Іванівна <i>Вища категорія</i>	10	2022-2023 н.р. (курси 2023)	1-І
5	Щур Тетяна Вікторівна <i>Вища, учитель-методист</i>	23	2020 (курси 2023)	2-А
6	Міхаліна Тетяна Сергіївна <i>Вища, старший вчитель</i>	15	2022-2023 н.р. (курси 2023)	2-Б
7	Матюхова Наталя Анатоліївна <i>Вища, старший вчитель</i>	29	2020-2021 н.р. (курси 2023)	2-В
8	Арташ Ольга Іванівна <i>Вища, учитель-методист</i>	29	2020-2021 н.р. (курси 2023)	2-І
9	Свята Ольга Василівна <i>Вища</i>	14	2019-2020 н.р. (курси 2023)	3-А (2)
10	Доценко Тетяна Іванівна <i>Вища, учитель-методист</i>	31	2021-2022 н.р. (курси 2023)	3-Б (2)
11	Мамчур Лариса Василівна <i>Вища, учитель-методист</i>	36	2021-2022 н.р. (курси 2023)	3-В (2)
12	Нідзельська Оксана Володимирівна <i>Вища, учитель-методист</i>	31	2019-2020 н.р. (курси 2023)	3-Г (2)
13	Подолян Світлана Олександрівна <i>Вища, учитель-методист</i>	26	2019-2020 н.р. (курси 2023)	4-А (2)
14	Лебідь Валентина Миколаївна <i>Вища, учитель-методист</i>	36	2020-2021 н.р. (курси 2023)	4-Б (2)
15	Глєбова Тетяна Борисівна <i>Вища, учитель-методист</i>	29	2019-2020 н.р. (курси 2023)	4-В (2)
16	Остапчук Інна Михайлівна <i>Вища</i>	18	2021-2022 н.р. (курси 2023)	4-Г (2)
17	Авраменко Олена Олександрівна <i>Вища, учитель-методист</i>	26	2020-2021 н.р. (курси 2023)	вчитель англійської мови
18	Янкова Олена Володимирівна <i>Вища</i>	23	2021-2022 н.р. (курси 2023)	вчитель англійської мови
19	Лебедева Вікторія Семенівна <i>II категорія</i>	13	2011-2012 н.р. (курси 2023)	вчитель англійської мови
20	Кривунець Наталя Петрівна <i>II категорія</i>	5	2022-2023 (курси 2023)	вихователь ГПД

VII. Матеріально-технічне забезпечення

Початкова школа закладу містить 10 сучасних комп'ютеризованих навчальних кабінетів, 1 кабінет англійської мови, які атестовано як «зразковий», 1 кабінет для групи продовженого дня, 1 кабінет для проведення уроків інформатики. До всіх кабінетів доступна мережа інтернет. У зв'язку із зростанням частки проектної, командної, групової діяльності у педагогічному процесі Нової української школи, в усіх кабінетах початкової школи використовуються мобільні робочі місця, які легко трансформувати для групової роботи. Також у одному кабінеті є проектор та демонстраційний екран, шість кабінетів початкової школи оснащені ламінованим, всі кабінети забезпечені багатофункціональними пристроями (факс, копіювальний апарат, принтер, сканер). Кабінет інформатики містить 10 комп'ютерів. Оновленим є навчальне обладнання, що здійснюється через такі осередки:

- осередок навчально-пізнавальної діяльності з відповідними меблями;
- змінні тематичні осередки, в яких розміщуються магнітні дошки - стенди;
- осередок для гри, оснащений настільними іграми, інвентарем для рухливих ігор;
- осередок художньо-творчої діяльності з полицями для зберігання приладдя та стендом для змінної виставки дитячих робіт;
- куточок живої природи, зокрема акваріуми;
- осередок відпочинку з килимом для сидіння та гри, дивани, подушками з м'яким покриттям;
- дитяча класна бібліотечка;
- осередок вчителя, оснащений столом, стільцем, комп'ютером, полицями, шафами для зберігання дидактичного матеріалу.

Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 23 березня 2018 року № 283 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо організації освітнього простору Нової української школи» використовується обладнання загального призначення (шкільні меблі), виготовлене відповідно до чинних в Україні стандартів та відповідає таким вимогам:

- наявність у кожному класі комплектів меблів для учнів (парта/стіл + стілець) не менше двох ростових груп (жовте, червоне, зелене маркування);
- наявність підставок для приладдя на стільниці;
- заокруглені кути стільниць, спинок та сидінь для безпечності;
- зроблено з матеріалів, що дозволені чинним санітарним законодавством для використання у закладах освіти;
- меблі відповідають санітарно-гігієнічним вимогам;
- відсутність гострих кутів, сторонніх запахів;
- матова поверхня стільниці;
- стійкість конструкції;
- стільниця у формі трикутника, що забезпечує швидку трансформацію для групової роботи;
- столи і парти є одномісними;
- стільниця має виріз з боку, ближнього до учня;
- відповідає розміру ростовій групі;
- можливість компактно штабелювати меблі;

- стійкість до миючих та дезінфекційних засобів, дозволених для використання;
- вага меблів не більше 4 кг - для стільця та 10 кг – для стола або парти;
- теплі відтінки помаранчевого та сірого кольорів;
- привабливий вигляд;
- сучасний дизайн;
- відповідність стилю загального облаштування приміщення.

Освітній простір в закладі організовано таким чином, щоб учитель міг спостерігати за діяльністю дітей в усіх осередках, діти мали можливість безпечно переміщуватися і мати місце для зберігання особистих речей.

1. Навчально-методичне забезпечення навчального кабінету початкових класів

Навчально-методичне забезпечення кабінетів складається з навчальних програм, підручників, електронних посібників, навчальних та методичних посібників, навчально-наочних посібників, навчального обладнання та дидактичного матеріалу відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 13.02.2018 року №137 «Про затвердження Примірною переліку засобів навчання та обладнання навчальним і загальним призначенням для навчальних кабінетів початкової школи».

2. Оформлення навчального кабінету початкових класів

На входних дверях кабінетів є відповідний напис на табличці з номером кабінету, цифрове позначення та літера класу, наприклад «1-А клас». Для оформлення кабінету передбачено створення навчально-методичних експозицій змінного та постійного характеру.

До постійних експозицій кабінету початкових класів належать:

- державна символіка;
- план евакуації;
- класний куточок, де записано права і обов'язки школярів, правила поведінки учнів, органи самоврядування, відображено життя колективу класу.

До експозицій змінного характеру належать:

- виставка робіт учнів;
- матеріали до теми наступних уроків, орієнтовні завдання тематичного оцінювання, державної атестації;
- додаткова інформація відповідно до навчальної програми;
- результати експериментальної та дослідницької роботи учнів;
- результати учнівських конкурсів, турнірів тощо.

Матеріали експозицій оновлюються при переході до вивчення нової теми.

Кабінет забезпечено настінним термометром.

Планування, оформлення і дизайн освітнього простору школи спрямований на розвиток дитини та мотивації її до навчання.

**Базовий навчальний план початкової освіти для 1-А класу
з українською мовою навчання під керівництвом Шияна Р.Б.**

Назва освітньої галузі	1-і класи	
	Навчальні предмети	1-А
Інваріантний складник		
Мовно-літературна, у тому числі: українська мова іншомовна освіта	Українська мова	5
	Іноземна мова (англійська)	2
Математична	Математика	3
Мовно-літературна	Я досліджую світ	2
Математична		1
Природнича		2
Технологічна		1
Інформатична		0
Соціальна і здоров'язберезувальна		0,5
Громадянська та історична		0,5
Мистецька		Образотворче мистецтво
Фізкультурна*	Музичне мистецтво	1
	Фізична культура	2
	Хореографія	1
Усього		19+3
Варіативний складник		
Додаткові години <u>для вивчення предметів освітніх галузей,</u> курси за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		-
Гранично допустиме тижневе/річне навчальне навантаження здобувача освіти		22

Директор закладу _____
Заступник директора закладу _____

О.Й. ВАЖОВА
А.В. СТЕБНЬОВСЬКА

**Базовий навчальний план початкової освіти для 1-Б класів
з українською мовою навчання під керівництвом Шияна Р.Б.**

Назва освітньої галузі	1-і класи		
	Навчальні предмети	1-Б	
Інваріантний складник			
Мовно-літературна, у тому числі: українська мова іншомовна освіта	Українська мова	5	
	Іноземна мова (англійська)	2	
Математична	Математика	3	
Мовно-літературна	Я досліджую світ	2	
Математична		1	
Природнича		2	
Технологічна		1	
Інформатична		0	
Соціальна і здоров'язберезувальна		0,5	
Громадянська та історична		0,5	
Мистецтво		Образотворче мистецтво	1
		Музичне мистецтво	1
Фізкультурна*	Фізична культура	2	
	Хореографія	1	
Усього		19+3+1	
Варіативний складник			
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курси за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять (<i>Польська мова</i>)		1	
Гранично допустиме тижневе/річне навчальне навантаження здобувача освіти		23	

Директор закладу _____
Заступник директора закладу _____

О.Й. ВАЖОВА
А.В. СТЕБНЬОВСЬКА

**Базовий навчальний план початкової освіти для 1-В класів
з українською мовою навчання, що працює педагогічною технологією
«Росток»**

Назва освітньої галузі	1-і класи	
	Навчальні предмети	1-В
Інваріантний складник		
Мовно-літературна, у тому числі: українська мова іншомовна освіта	Українська мова	7
	Іноземна мова (англійська)	2
Математична	Математика	4+1
Природнича		2
Соціальна і здоров'язберезувальна		0,5
Громадянська та історична		0,5
Мистецтво	Мистецтво	2
Інформатична	Інформатика	1
Фізкультурна*	Фізична культура	2
	Хореографія	1
Усього		19+3+1
Варіативний складник		
Додаткові години <u>для вивчення предметів освітніх галузей</u> , курси за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять (<i>математика</i>)		1
Гранично допустиме тижневе/річне навчальне навантаження здобувача освіти		23

Директор закладу _____
Заступник директора закладу _____

О.Й. ВАЖОВА
А.В. СТЕБНЬОВСЬКА

Типовий навчальний план 1-І клас з українською мовою навчання, що працює за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України»

Назва освітньої галузі	Назва навчального предмета	Кількість годин на тиждень	
		1-І клас	
Мовно-літературна	Українська мова	6	
Мовно-літературна	Іноземна мова	2	
Математична	Математика	3+1	
Мовно-літературна	Я пізнаю світ	1	
Математична		1	
Природнича		2	
Соціальна та здоров'язбережувальна		0,5	
Громадянська та історична		0,5	
Технологічна		1	
Фізкультурна		1	
Мистецька		1	
Мистецька		Мистецтво	1
Фізкультурна		Фізична культура	2
Усього		20+1+2	
Варіативний складник			
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей , курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять (<i>Математика</i>)		1	
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження учня		20+1+2	
Загальнотижнева кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		23	

Директор закладу _____
Заступник директора закладу _____

О.Й. ВАЖОВА
А.В. СТЕБНЬОВСЬКА

Базовий навчальний план початкової освіти для 2-А класу, що працює за інтегрованою освітньою системою А. Цимбалару «Світ чекає крилатих»

Назва освітньої галузі		Назва предмета	Кількість годин на тиждень
			2-А клас
Інваріантний складник			
Мовно-літературна		Українська мова (мова навчання)	7
		Англійська мова (мова вивчення)	3
Математична		Математика	5
Природнича		Всесвіт	2
Соціальна та здоров'язбережувальна			0,5
Громадянська та історична			0,5
Соціальна та здоров'язбережувальна		Фізична культура	1
Фізкультурна			2
Мистецька		Арт-технології та інформатика (ІКТ)	1
Інформатична			1
Технологічна	Handmade		0,5
	Образотворче мистецтво	0,5	
Усього			21+3
Варіативна частина			
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей , курси за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять			-
Гранично допустиме тижневе/річне навчальне навантаження здобувача освіти			24

Директор закладу _____

Заступник директора закладу _____

О.Й. ВАЖОВА**А.В. СТЕБНЬОВСЬКА**

Базовий навчальний план початкової освіти для 2-Б класу з українською мовою навчання під керівництвом Шияна Р.Б.

Назва освітньої галузі	2-і класи	
	Навчальні предмети	2-Б
Інваріантний складник		
Мовно-літературна, у тому числі: українська мова іншомовна освіта	Українська мова	5
	Іноземна мова (англійська)	3
Математична	Математика	4
Мовно-літературна	Я досліджую світ	2
Математична		1
Природнича		2
Технологічна		1
Інформатична		1
Соціальна і здоров'язберезувальна		0,5
Громадянська та історична		0,5
Мистецтво		Образотворче мистецтво
	Музичне мистецтво	1
Фізкультурна*	Фізична культура	2
	Хореографія	1
Усього		21+1+3
Варіативна частина		
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей , курси за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять (<i>Польська мова</i>)		1
Гранично допустиме тижневе/річне навчальне навантаження здобувача освіти		25

Директор закладу _____

Заступник директора закладу _____

О.Й. ВАЖОВА

А.В. СТЕБНЬОВСЬКА

Додаток 7
до освітньої програми

**Типовий навчальний план початкової освіти для 2-В класу
з українською мовою навчання, що працює за педагогічною технологією
«Росток»**

Назва освітньої галузі	2-В класи	
	Навчальні предмети	2-В
Інваріантний складник		
Мовно-літературна, у тому числі: українська мова іншомовна освіта	Українська мова	7
	Іноземна мова (англійська)	2
Математична	Математика	5
Природнича	Навколишній світ*	2
Соціальна і здоров'язбережувальна		1
Громадянська та історична		1
Мистецька	Мистецтво	1
Технологічна та інформатична галузі		2
Фізкультурна*	Фізична культура	2
	Хореографія	1
Усього		21+3
Варіативна частина		
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курси за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		-
Гранично допустиме тижневе/річне навчальне навантаження здобувача освіти		24

Директор закладу _____
Заступник директора закладу _____

О.Й. ВАЖОВА
А.В. СТЕБНЬОВСЬКА

КЗ «Вінницький ліцей №4 ім.Д.І. Менделєєва»**Типовий навчальний план 2-І класу з українською мовою навчання, що працює за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України»**

Назва освітньої галузі	Назва навчального предмета	Кількість годин на тиждень	
		2-І клас	
Мовно-літературна	Українська мова	6	
Мовно-літературна	Іноземна мова	3	
Математична	Математика	4	
Мовно-літературна	Я пізнаю світ	1	
Математична		1	
Природнича		1+1	
Соціальна та здоров'язберезувальна		0,5	
Громадянська та історична		0,5	
Технологічна		1	
Фізкультурна		1	
Мистецька		1	
Інформатична		Інформатика	1
Мистецька		Мистецтво	1
Фізкультурна	Фізична культура	2	
Усього		22+1+2	
Варіативна частина			
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей , курси за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять (Природознавство)		1	
Гранично допустиме тижневе/річне навчальне навантаження здобувача освіти		25	

Директор закладу _____

Заступник директора закладу _____

Ольга ВАЖОВА
Алла СТЕБНЬОВСЬКА

Базовий навчальний план початкової освіти для 3-А, 3-Б, 3-В, 3-Г класів з українською мовою навчання під керівництвом Шияна Р.Б.

Назва освітньої галузі	3-і класи				
	Навчальні предмети	3-А	3-Б	3-В	3-Г
Інваріантний складник					
Мовно-літературна, у тому числі: українська мова іншомовна освіта	Українська мова	5	5	5	5
	Іноземна мова (англійська)	3	3	3	3
Математична	Математика	4	4	4	4
Мовно-літературна	Я досліджую світ	2	2	2	2
Математична		1	1	1	1
Природнича		2	2	2	2
Технологічна		1	1	1	1
Інформатична		1	1	1	1
Соціальна і здоров'язберезувальна		0,5	0,5	0,5	0,5
Громадянська та історична		0,5	0,5	0,5	0,5
Мистецтво		Образотворче мистецтво	1	1	1
	Музичне мистецтво	1	1	1	1
Фізкультурна*	Фізична культура	2	2	2	2
	Хореографія	1	1	1	1
Усього		22+3	22+3+1	22+3	22+3+1
Варіативний складник					
Додаткові години <u>для вивчення предметів освітніх галузей</u> , курси за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять (<i>Польська мова</i>)		-	1	-	1
Гранично допустиме тижневе/річне навчальне навантаження здобувача освіти		25	26	25	26

Директор закладу _____
 Заступник директора закладу _____

О.Й. ВАЖОВА
А.В. СТЕБНЬОВСЬКА

Базовий навчальний план початкової освіти для 4-А, 4-Б, 4-В, 4-Г класів з українською мовою навчання під керівництвом Шияна Р.Б.

Назва освітньої галузі	4-ті класи				
	Навчальні предмети	4-А	4-Б	4-В	4-Г
Інваріантний складник					
Мовно-літературна, у тому числі: українська мова іншомовна освіта	Українська мова	5	5	5	5
	Іноземна мова (англійська)	3	3	3	3
Математична	Математика	4	4	4	4
Мовно-літературна	Я досліджую світ	2	2	2	2
Математична		1	1	1	1
Природнича		2	2	2	2
Технологічна		1	1	1	1
Інформатична		1	1	1	1
Соціальна і здоров'язбережувальна		0,5	0,5	0,5	0,5
Громадянська та історична		0,5	0,5	0,5	0,5
Мистецтво		Образотворче мистецтво	1	1	1
	Музичне мистецтво	1	1	1	1
Фізкультурна*	Фізична культура	2	2	2	2
	Хореографія	1	1	1	1
Усього		22+3	22+3	22+3	22+3
Варіативний складник					
Додаткові години <u>для вивчення предметів освітніх галузей</u> , курси за вибором, проведення інд.консультацій та групових занять		-	-	-	-
Гранично допустиме тижневе/річне навчальне навантаження здобувача освіти		25	25	25	25

Директор закладу _____
Заступник директора закладу _____

О.Й. ВАЖОВА
А.В. СТЕБНЬОВСЬКА

